

Spørgsmål og vejledende svar nr. 2 om regler om afdragsordninger og minimumsfrist i forbindelse med påbud om forbedret spildevandsrensning

Den 1. februar 2015 trådte en lovændring til betalingsloven¹ og miljøbeskyttelsesloven² i kraft. Lovændringen er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 108 af 29. januar 2015 om afdragsordninger, fristfastsættelse for spildevandshåndtering og tilslutningsbidragets forfaldstidspunkt (herefter bekendtgørelsen). Naturstyrelsen har på denne baggrund udarbejdet supplerende vejledende svar til de mest hyppige spørgsmål om de nye regler.

Denne og tidligere vejledende svar kan også findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

1. Overgangsordningen

Q: Er påbudsfristen for igangværende påbud udsat til 31. december 2015?

A: *Nej. Eksisterende påbud, der ikke er opfyldt, skal fortsat håndhæves som hidtil og efter kommunens vurdering. Fristen for påbud under overgangsordningen ændres først i det øjeblik grundejer rettidigt søger om adgang til ordningen og kommunen træffer afgørelse om, at grundejer har adgang til ordningen.*

Q: Skal kommunen orientere alle påbudsmottagere, hvor påbuddet ikke er opfyldt, om den nye frist? Skal der træffes en ny afgørelse med de nye frister eller er det nok at henvise til loven?

A: *Det følger af kommunens almindelige oplysningspligt, at alle grundejere, der har modtaget påbud og endnu ikke har opfyldt påbuddet, skal orienteres om muligheden for at søge om adgang til ordningen. Hvis grundejer søger, og kommunen træffer afgørelse om, at grundejer er omfattet af ordningen, skal kommunen forlænge fristen af det eksisterende påbud til mindst 3 år fra datoen for kommunens afgørelse om adgang til ordningen. Der er ikke tale om et nyt påbud (med varsel etc.), men om en regulering af fristen for det eksisterende påbud.*

Q: Hvordan skal kommunen forholde sig til ejendomme, der modtager tvangsbøder, bortfalder tvangsbøderne indtil den nye påbudsfrist er overskredet?

A: *Det er op til politiet at vurdere om eventuelle tvangsbøder skal suspenderes i perioden frem til kommunen træffer afgørelse om grundejers adgang til ordningen eller fristen for at søge om adgang overskrides. Det er kun de enkelte kommuner og politikredse, og ikke Naturstyrelsen, der har overblikket og kendskabet til de omfattede ejendomme, og kan foretage den relevante vurdering.*

¹ Lovbekendtgørelse nr. 633 af 7. juni 2010 om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. med senere ændringer.

² Lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

Q: Hvad hvis betalingen af tilslutningsbidrag er sendt til inddrivelse via Skat? Kan dette så blive annulleret, hvis grundejer søger om afdragsordning?

A: *Nej. Bidrag og omkostninger, der allerede er betalt, kan ikke senere tilbagebetales eller eftergives og så falde ind under afdragsordningen.*

2. Ejendommens benyttelse og ejerskab

Q: Hvis en ejendom ejes af en virksomhed eller forening, kan den så komme i betragtning til ordningen, hvis den ikke benyttes til erhvervsmæssige formål (f.eks. beboelse, foreningsaktiviteter såsom en spejderhytte eller skovbørnehave)?

A: *Nej, kun grundejere som personer (med husstande) har adgang til at søge.*

Q: Hvis ejendommen ejes af kommunen, men benyttes til beboelse for private (f.eks. udlejningsbolig), kan kommunen så give påbud til sig selv efter MBL § 28 stk. 4 / § 30 stk. 1? Og vil kommunen i så fald have adgang til ordningen?

A: *Nej, da kommunen ikke er en grundejer som person (se ovenfor).*

Q: Er udlejning af værelser erhvervsmæssig benyttelse?

A: *Så længe privat beboelse er en del af ejendommens benyttelse falder den ind under ordningen.*

Q: Hvis grunden ejes af én, og bygningen af en anden, hvem er det så, der kan søge og skal opgøre husstandsindkomsten? Det gælder f.eks. ved en del kommunalt ejede arealer med kolonihaver på.

A: *Kun hvis det er tinglyst, at infrastruktur anlæg er bygningsejers ansvar, kan kommunen give påbud til bygningsejer, og bygningsejer har dermed ret til at søge om adgang til ordningen.*

3. Husstandsindkomsten

Q: Hvis man har hjemmeboende børn over eller under 18, så skal deres eventuelle indtægt indregnes i forældrenes mulighed for at få fristforlængelse og afdragsordning. Er det fair at et hjemmeboende barns SU/kontanthjælp/fritidsjob skal medregnes som husstandsindtægt, de har da overhovedet ikke noget med ejerskabet af huset/ejendommen at gøre?

A: *Husstandsindkomsten opgøres efter reglerne i §§ 8-8 a i lov om individuel boligstøtte. Det antages, at hjemmeboende børns økonomi direkte eller indirekte har betydning for hele husstandens økonomi.*

Q: Hvad hvis der er et 50/50 ejerforhold hvor en ene part er millionær og den ejer, der bor i huset er fattig og kan komme ind under denne ordning? Burde den anden ejers økonomi så ikke også komme med i betragtning?

A: *Det er ejendomsejers husstand, der er omfattet af kravene om husstandsindkomst, ikke (nødvendigvis) ejendommens beboere. Hvis grundejer bor på en anden ejendom, er det den pågældende ejendoms husstand der ligger til grund for beregningen. Hvis der er flere ejere af ejendom, er det alle ejendomsejernes samlede husstandsindkomster, der skal lægges til grund.*

Q: Hvorledes skal beløbsgrænsen forstås hvis der er flere husstande involveret i opgørelsen?

A: *Uanset hvor mange husstande, der er involveret i opgørelsen, er beløbsgrænsen fastsat til 300.000 kr. plus tillæg for hjemmeboende børn under 18 år. Tillægget for hjemmeboende børn skal også ses samlet for alle de involverede husstande, dvs. loftet er fire børn i alt for alle husstande.*

4. Omfattede påbud og afdrag

Q: Ved påbud om udbedring af fejltilslutninger i eksisterende separatkloakerede områder efter MBL § 30 stk. 1, kan grundejer så søge om adgang til ordningen?

A: *Ja, så længe hjemlen til påbuddet er MBL § 30 stk. 1, og der altså ikke er tale om påbud om separering af eksisterende fælleskloak.*

Q: Ang. de verserende sager om kloakering - hvis der allerede er indbetalt tilslutningsbidrag af grundejer, kan vedkommende så efterfølgende søge om en afdragsordning og derved få det allerede betalte bidrag tilbage for på den måde at afdrage beløbet i stedet for?

A: *Hvis der er betalt tilslutningsbidrag, men tilslutningen ikke er fysisk udført (dvs. spildevandsselskabet har ført stik frem til skelgrænsen og opkrævet tilslutningsbidrag, men grundejer ikke har udført tilslutning på egen grund), er påbuddet ikke opfyldt, og grundejer har mulighed for at søge om adgang til ordningen. Grundejer vil dermed, hvis kommunen afgør at grundejer har adgang til ordningen, opnå en ny frist på mindst 3 år fra afgørelsens dato og mulighed for at anmode spildevandsselskabet om en afdragsordning for det anlæg, der skal til for at opfylde påbuddet (jf. § 6 stk. 1). Derimod er eventuelt allerede udførte anlæg ikke omfattet af muligheden for afdragsordningen. Naturstyrelsen vurderer tilsvarende, at et eventuelt allerede indbetalt tilslutningsbidrag ikke er omfattet. Det må i øvrigt formodes, at hvis grundejer allerede har haft mulighed for at betale tilslutningsbidraget, er husstandens økonomi sandsynligvis i langt de fleste tilfælde over afskæringskriteriet for adgang til ordningen.*

Q: Hvordan påvirker bekendtgørelsen mulighederne for at låne penge af kommunen til betaling af særlige omkostninger?

A: *Lov om lån til betaling af ejendomsskatter (LBK nr 1112 af 30/08/2013, indefrysningsordningen) er fortsat gældende. Mulighederne i lovens § 1 for lån hos kommunen til betaling af udgifter, der påhviler ejendommen som følge af tilslutningspligt til kollektive anlæg, gælder fortsat. Kontakt evt. Økonomi- og Indenrigsministeriet med spørgsmål til lovens dækningsområde.*

5. Fristerne

Q: § 6 stk. 3 - Hvis fristen for opfyldelse af afgørelsen efter §§ 28 og 30 er kortere end 1 år og 6 måneder, skal ejendommejer senest 1 år og 6 måneder efter modtagelse af afgørelsen efter betalingslovens § 4, stk. 2, anmode spildevandsforsyningsselskabet om at fremsende tilbud efter stk. 1. Hvorfor tales der her om frister kortere end 3 år?

A: *Fristen for opfyldelse af et påbud, hvor kommunen har afgjort at grundejer har adgang til ordningen, kan sættes lavere end 3 år, hvis påbuddet er udstedt pga. uhygiejniske forhold ved udledningen (§ 5, stk. 2). Ifølge § 6, stk. 4, er grundejers frist for at acceptere spildevandsselskabets tilbud altid senest 1 år før fristen for kommunens påbud. Dette kan give en konflikt hvis fristen i kommunens påbud er kortere end 1½ år. Imidlertid vurderes det, at antallet af sager, der er omfattet af § 5, stk. 2, med muligheden for en kortere frist end 3 år (vel at mærke for ejendomme, der er omfattet af adgang til ordningen), er minimale. Naturstyrelsen anbefaler derfor, at kommunerne i de få sager sætter fristen for påbuddet til mindst 1½ år for at fristerne i bekendtgørelsen passer indbyrdes.*

Q: Hvem har pligt til at oplyse grundejer om fristerne for hhv. at anmode spildevandsselskabet om et tilbud på afdragsordning og accept af spildevandsselskabets tilbud?

A: *Når kommunen træffer afgørelse om adgang til ordningen, følger det af kommunens oplysningspligt, at kommunen samtidig skal oplyse både om fristen for at anmode spildevandsselskabet om et tilbud og fristen for at acceptere et sådan tilbud (og at grundejer mister retten til tilbuddet hvis fristerne overskrides). Det er Naturstyrelsens vurdering, at spildevandsselskabet som en god service sammen med tilbuddet også bør informere grundejer*

om fristen for at acceptere tilbuddet (og konsekvensen af at overskride fristen), men det er ikke en formel pligt.

6. Opkrævning af afdrag og spildevandsselskabernes økonomi

Q: Hvis der bliver bevilget fristforlængelse til kloaktilslutning, hvilket tilslutningsbidrag skal der så betales og afdrages efter? Er det tilslutningsbidragets størrelse på påbudstidspunktet, eller er det tilslutningsbidraget sådan som det er om 3 år, hvis fristforlængelsen er de 3 år?

A: Hvis påbuddet omhandler påbud om tilslutning til kloak, og kommunen afgør at grundejer er omfattet af adgang til ordningen, følger to ting automatisk: Kommunen skal sætte en frist på mindst 3 år for opfyldelse af påbuddet (regnet fra datoen for kommunens afgørelse om adgang til ordningen); og tilslutningsbidraget forfalder først når tilslutningen er fysisk udført (uanset om grundejer benytter sig af et tilbud om afdragsordningen fra spildevandsselskabet eller ej). Tilslutningsbidragets størrelse (der pristalsreguleres årligt) fastsættes efter det tidspunkt, det reelt forfalder, dvs. når tilslutningen er fysisk udført. Bemærk, at spildevandsselskabet (eller grundejer selv) godt kan vælge at udføre tilslutningen inden fristens udløb efter mindst 3 år, og at tilslutningsbidraget dermed godt kan forfalde på et tidligere tidspunkt end de mindst 3 år.

Q: Hvis grundejer straks, f.eks. 2 måneder efter kommunens afgørelse om adgang til ordningen (inkl. en frist på f.eks. 3 år for opfyldelse af påbuddet), anmoder spildevandsselskabet om et tilbud, og spildevandsselskabet sender et tilbud til grundejer indenfor 4 måneder – så har grundejer 2½ år til at acceptere tilbuddet. Spildevandsselskabet kan sandsynligvis kun stå inde for sit tilbud i 3-6 måneder fordi der indhentes konkrete tilbud hos kloakmestre/leverandører, så hvordan kombineres de to tidshorisonter?

A: Spildevandsselskabet kan udforme sit tilbud med vilkår, f.eks. at tilbuddets pris kan justeres efter en given periode for at afspejle stigende priser og andre muligheder for at indhente tilbud fra leverandører (f.eks. at prisen på tilbuddet efter X antal måneder forhøjes med Y % for hver Z måneder). Det er op til spildevandsselskabet at vurdere de forventede stigende omkostninger så reelt som muligt.

Q: Hvis grundejer meddeler spildevandsselskabet, at man ikke vil benytte sig af afdragsordningen, er det så bindende – eller kan grundejer i princippet komme tilbage inden sidste frist for at anmode spildevandsselskabet om tilbud og bede om et?

A: Grundejer har ret til at anmode om ét tilbud fra spildevandsselskabet indenfor fristen. Det har ingen betydning om grundejer lader selskabet forstå at man ikke ønsker at bede om et tilbud – grundejer har stadig ret til at ombestemme sig og bede om ét tilbud. Hvis grundejer afslår dette tilbud, har grundejer ikke ret til at bede om et nyt tilbud senere.

Q: Skal spildevandsselskabet konkurrenceudsætte etableringen af anlæg under afdragsordningen? (bemærk, dette omhandler ikke abonnementsordningen for private spildevandsledninger frem til spildevandsselskabets net)

A: Det fremgår ikke konkret af bekendtgørelsen eller betalingsloven, men spildevandsselskabet skal overholde regler i medfør af anden lovgivning i forhold til indhentning af tilbud og udførelse af anlæg, såvel som eventuelle interne retningslinjer.

Q: Hvor højt må spildevandsselskabet sætte omkostningerne til administration af afdragsordningerne?

A: Spildevandsselskabet kan kun dække administrationsomkostninger via tillægsbeløbet på 5 % + den effektive rente på en 10-årig statsobligation. Hvis spildevandsselskabet har høje omkostninger til administration, udhuler det risikobufferen til dækning af eventuelle udeblevne betalinger under ordningen.

Q: Kan spildevandsselskabet opkræve første afdrag tidligere end kommunens frist på mindst 3 år for opfyldelse af påbuddet?

A: Ja, spildevandsselskabet kan opkræve første afdrag efter den aftale, der er indgået med grundejer – dvs. det godt kan ske tidligere end fristen i påbuddet. Bemærk dog, at tilslutningsbidraget aldrig kan forfalde tidligere end når den fysiske tilslutning er udført.